HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

עד שיצא מן הקדש לחול מן הקדש לקדש כגון לקח קיני זבים וקיני זבות וקיני יולדות ושקל שקלו והביא חטאתו ואשמו [6] מן ההקדש כיון שהוציא מעל דברי ר' שמעון רבי יהודה אומר [A]עד שיזרוק הדם מנין ת"ל [1]תמעול מעל מכל מקום: אמר מר נפש [B]אחד היחיד ואחד הנשיא ואחד המשוח במשמע שיכול מאי פשיטא נפש כתיב מהו דתימא אמר רחמנא [2]ואשר יתן ממנו על זר והאי לאו זר הוא דהא אימשח בגוויה [G]קמ"ל [7] ואקשה רחמנא לסוטה ולעבודת כוכבים ולתרומה לסוטה דאף על גב דלא פגם גבי הקדש נמי נתנה טבעת בידה מעלה כי אקשה רחמנא לעבודת כוכבים דעד דאית בה שינוי גבי הקדש נמי עד דביקע בקרדום [8] ויפגם ופגום אקשה רחמנא לתרומה מה תרומה [3]כי יאכל [9]דפרט למזיק גבי הקדש נמי כל דבר אכילה [H]כי מזיק ליה פטור: כיצד נתנה קטלא כו': אמר ליה רב כהנא לרב זביד ודהבא לאו בר איפגומי הוא והא דהבא דכלתיה דנון להיכא אזל אמר ליה דלמא [I] דהבא [J]דרמיין כלתיך הוא ועוד נהי דלא איכא נהנה ופגם לאלתר לעולם מי לא איכא פגימה: הנהנה מן החטאת וכו': מכדי אי בבהמה תמימה היינו כום של זהב אר"ר פפא בבעלת מום עסקינן: מתני'

אקשיה רחמנא לתרומה דכתיב כי יאכל פרט למזיק. פירוש [I] פוגם דלא נהנה דלא גם [היקשא] דתרומה כוס מחייביין דהקדמת בתמלת הבריתא [10] דקאמר יכול פגם ולא נהנה וכו' משום דילפינן ליה מעבודת כוכבים כדפירשנו לעיל אין להקשות מאי שנא דהקישא דסוטה נקטינה לחיובא והיקש דתרומה [10] לפטור דהא כלתיה' והא כלתיה הקישא דסוטה אתיא לחייב נהנה בלא פגם בדבר שאין בו פגם [G] לולי הקישא דסוטה הוה פטרינן כל נהנה [11] ואילמלא הקישא דתרומה הוה מתחייב פגם בלא נהנה מעבודת כוכבים כדפ"ל וא"ת מדוע לא הזכיר גם פטור דנהנה בלא פגם גבי תרומה דהא נמי [1] מתרומה [12] כלתיה' לעיל יכול נהנה ולא פגם כדפ"ל וי"ל משום דלא [13] פסקינן ליה דהא איכא נהנה בלא פגם דחייב כגון בדבר שאין בו פגם דילפינן ליה מסוטה אלא מי קשיא הא קשיא גבי עבודת כוכבים דנקט הקישא לפטור עד [2] דנקט לפטור היה לו להזכיר לענין חיוב דהא מעבודת כוכבי' נפקא לן חיוב מעילה בהוצאה מרשות הקדש לרשות הדיוט כגון מכירה ומתנה ושאלה גם בלא הנאה דהא הא [14] לא שמעינן [15] לא מסוטה ולא מתרומה דבתריהון איכא הנאה [3] דנקט לפטור היה לו [4] בר איפגומי הוא וא"כ: [5] לה שקל ולאחר זמן שקל: [16] דדלמא האי דחסר תיבת דאי נמחק: [17] הוי פגם דלא תיבת שם נמחק: [18] שהחמישה ניפחתת מדמיה אות ר' נמחק: [19] פירוש למעוטי פוגם: [20] תיבת דקאמר נמחק: [21] דתרומה לפטורא דהא: [22] נהנה ולא פגם מתרומה כדפ' לעיל והיקשא דתרומה אתיא לפטור פגם ולא נהנה דאילמלא: [23] מתרומה נפקא כדאי': [24] דלא פסיקא ליה: [6] עד דבקע היה תיבת דנקט נמחק ותיבה לפטור ל"ש: [25] שמעינן ליה לא: [26] כוכבים ילפינן דבשינוי: [27] תימה דמשמע הכא דדוקא דמידי: [28] דהיינו קדשי בדק הבית או: [29] דרישא לומר שבאותן נכסים פטורים המזיקן וקתני בהו: [30] השן מ"מ לא אשכחן דפליגי בזה ופי' הק' ר' נתנאל דנקט מידי אכילה לרבותא לאשמעינן: [31] אכילה גסה ושותה שמן של תרומה: [32] מברכין. ועוד נראה למהר"פ דמידי דבר אכילה נפקא לן דמזיק פטור מתרומה ומידי דלאו בר אכילה נפקא לן מזיק פטור מעבודת כוכבי' מדבעינן שינוי רשות הא פגם והזיק בלא שינוי רשות פטור שהרי א"א לשינוי רשות בפגם והזיק גבי הקדש וא"ת הא מדקאמר בבריתא יכול פגם ולא נהנה ומייתי גז"ש דחטא חטא לפטור פגם ולא נהנה שמן דאי לאו מתרומה הייתי מחייב פגם דהיינו מזיק בלא נהנה ובלא שינוי רשות ומעבודת כוכבים הוא דבעי למילף וליכא למימר דלעיל קאי אמידי דבר אכילה דומיא דתרומה אבל דלאו

עין משפט
נר מצוה

יא א מיי' פ"ו מהלכות מעילה הלכה י"א יב ב מיי' פ"ט מהלכות שגגות הלכה י':
יג ג מיי' פ"ח מהלכות כלי המקדש הלכה י':
יד ד מיי' פ"י מהלכות תרומות הלכה ח':
טו ה מיי' פ"מ מהלכות מזקי ממון הלכה ח':
טז ו מיי' פ"ו מהלכות מעילה הלכה ח':

שיטה מקובצת

דלעיל לזמן מרובה היינו אכילתו בשחרית ואכילת חבריו בערב והכל ביום אחד והכא קאמר למחר. מהר"פ: [6] ואשמו ופסחו תיבות מן ההקדש נמחק: [7] אקשיה רחמנא אות ר' נמחק: [8] תיבות ויפגם ופגום נמחק: [9] דלמא האי לחיכא [דדמיין] תיבת דהבא נמחק: [10] לעודה ויצא ידי חובתו וידי אחריותו מעל: [11] אחריותו וחובתו מעל: [12] קמ"ל נפש דמשיח אות ד' נמחק: [13] והיכי אקשיה תיבת דמי נמחק: [14] בר איפגומי הוא וא"כ: [15] לה שקל ולאחר זמן שקל: [16] דדלמא האי דחסר תיבת דאי נמחק: [17] הוי פגם דלא תיבת שם נמחק: [18] שהחמישה ניפחתת מדמיה אות ר' נמחק: [19] פירוש למעוטי פוגם: [20] תיבת דקאמר נמחק: [21] דתרומה לפטורא דהא: [22] נהנה ולא פגם מתרומה כדפ' לעיל והיקשא דתרומה אתיא לפטור פגם ולא נהנה דאילמלא: [23] מתרומה נפקא כדאי': [24] דלא פסיקא ליה: [6] עד דבקע היה תיבת דנקט נמחק ותיבה לפטור ל"ש: [25] שמעינן ליה לא: [26] כוכבים ילפינן דבשינוי: [27] תימה דמשמע הכא דדוקא דמידי: [28] דהיינו קדשי בדק הבית או: [29] דרישא לומר שבאותן נכסים פטורים המזיקן וקתני בהו: [30] השן מ"מ לא אשכחן דפליגי בזה ופי' הק' ר' נתנאל דנקט מידי אכילה לרבותא לאשמעינן: [31] אכילה גסה ושותה שמן של תרומה: [32] מברכין.

מתני'

אקשיה רחמנא לתרומה מידי דבר אכילה כי מזיק פטור וקשיא דבפ"ק דב"ק (דף ט:) במשנה תנן נכסים שאין בהן מעילה הא יש בהן מעילה לחייבו [33] קדשים או קדשי קדשים פטור וקאי אתרבויא אבות מזיקין דריש [34] דקתני בהו המעבדה לחייבו אדם המזיק ואפילו למ"ד מבעה [35] הכן [36] דלא פליגי בזה ופי' ר"י דתנא דנקט דכי יאכל [37] לדעתו לאשמעינן דכי נמי אכיל דרך היזק כגון אכילה גסה [38] פטור ויש להוסיף כגון שמן של תרומה דפטור כדאיתא פרק כילד מברכין [39] [ברכות דף לה: ועי' תוס' ב"מ נט: ד"ה פרט וכו'] : **ודהבא** לאו בר איפגומי הוא. בתמיה [40] אמתני' דכוס של זהב דקרי ליה דבר שאין בו פגם: **דהבא דכלתיה דנון היכן אזל.** מסקנא דקושיא הוא כלומר אי דבר שאין בו פגם הוא דהבא דכלתיה דנון פירוש זהב כלתו של אותו עשיר הנקרא נון היכן אזל ומהדר ליה דלמא האי דהבא היכי דרמיין כלתיך כלומר שמא עשתה מזהבה כמה שעשו כלות שלך דהיו משליכות [G] אותו בחלונות או במקום אחר שאינו נשמר והיה פוגם הרבה. דרמיין משליכות: **מכדי אי בבהמה תמימה היינו כום של זהב.** פירוש כיון שהיו תמימים דבר שאין בו פגם הוא דלפליגו כחשה אין נפסל בכך כלום שהרי מקריבים אותה ויוצא בה דלא שייך פגם אלא בדבר העומד לדמיו שאם בא למוכרו דמיו נפחתים אבל בדבר העומד ליקרב ואינו נפסל בכך ליקרב אין בה דבר שיש בו פגם ומשני בבעלת מום דהשתא עומדת לימכר [41] דדמיה פחותים:

עד שיצא מן הקדש לחול מן הקדש לקדש כגון לקח קיני זבים וקיני זבות וקיני יולדות ושקל שקלו והביא חטאתו ואשמו [6] מן ההקדש כיון שהוציא מעל דברי ר' שמעון רבי יהודה אומר [A]עד שיזרוק הדם מנין ת"ל [1]תמעול מעל מכל מקום: אמר מר נפש [B]אחד היחיד ואחד הנשיא ואחד המשוח במשמע שיכול מאי פשיטא נפש כתיב מהו דתימא אמר רחמנא [2]ואשר יתן ממנו על זר והאי לאו זר הוא דהא אימשח בגוויה [G]קמ"ל [7] ואקשה רחמנא לסוטה ולעבודת כוכבים ולתרומה לסוטה דאף על גב דלא פגם גבי הקדש נמי נתנה טבעת בידה מעלה כי אקשה רחמנא לעבודת כוכבים דעד דאית בה שינוי גבי הקדש נמי עד דביקע בקרדום [8] ויפגם ופגום אקשה רחמנא לתרומה מה תרומה [3]כי יאכל [9]דפרט למזיק גבי הקדש נמי כל דבר אכילה [H]כי מזיק ליה פטור: כיצד נתנה קטלא כו': אמר ליה רב כהנא לרב זביד ודהבא לאו בר איפגומי הוא והא דהבא דכלתיה דנון להיכא אזל אמר ליה דלמא [I] דהבא [J]דרמיין כלתיך הוא ועוד נהי דלא איכא נהנה ופגם לאלתר לעולם מי לא איכא פגימה: הנהנה מן החטאת וכו': מכדי אי בבהמה תמימה היינו כום של זהב אר"ר פפא בבעלת מום עסקינן: מתני'

דעד דאית בה שינוי. שמשנה עצמו משכיחה לעבודת כוכבים גבי הקדש נמי עד דביקע בקרדום עני מולין דשינה ממלאכת קדש למלאכת חול לא מעל עד דביקע דמגמה: **אקשיה רחמנא לתרומה.** כדלמרינן לעיל [1] ליף חטא חטא מתרומה להכי מה תרומה פרט למזיק אשם שפך אוכלין או משקין של תרומה ולא נהנה מהן שאינו חייב אף גבי הקדש נמי כל מידי דבר אכילה כי מזיק ליה ששפכו ולא נהנה ממנו פטור ממעילה. ואמר לן רבי דהוא הדין נמי אף במידי דלאו בר אכילה הוא כי מזיק ליה פטור דאין חיוב מעילה עד שיהנה אלא משום דכתיב בתרומה [2] דבתרומה ליכא אלא חיוב אכילה אמר נמי גבי הקדש כל דבר אכילה: **ודהבא לאו בר איפגומי הוא.** דקתני מתני' [יח.] כיון שנהנה מעל ולא קתני ביה על שיפגום אלמא דלאו בר [3] פגימה הוא. וא"כ דלא מיפגם: **דהבא דכלתיה דנון להיכא אזל.** נון אדם עשיר היה ונתן זהב הרבה ותכשיטין לכלתו וכשנתן לה [3] שקלו ולאחר זמן שקלו ונמצא חסר ממשקלו אלמא זהב נמי עשוי ליפגם: **אמר ליה.** רב זביד מהא ליכא למשמע מינה דדלמא [4] ודלי דחסר להיכא דרמיין כלתיך כלומר לפי שלא היו משמרות אותו זהב אלא משליכות אותו בכל מקום שמולאות אותו כדרך שעושות כלותיך שאינן משמרות תכשיטיהן כראוי חסר אבל זהב שמשתמר יפה אינו נחסר: **ועוד.** אם מ"ל דמתחסר הוא אפ"ה כיון שנהנה מעל דהכי דלא איכא נהנה ופגם לאלתר שאינו פוגם מיד בשעה שנהנה ממנו לעולם מי ליתא ביה פגימה דמי קאמינא דליתא ביה פגימה לעולם לאלתר קאמינא דליתא ביה פגימה אבל לאחר זמן הולך ומתחסר וכיון דלאלתר ליתא ביה פגימה מיירי מתמיתין היינו כום של זהב דכי היכי דכום של זהב לא קאי לאיפגומי ומשום הכי לא אזיל ביה בתר פגימה אלא שליח: אין לי אלא שינוי רשות במידי דבר אכילה מעבודת כוכבים כיון דמידי דלאו בר אכילה דהוה דומיא לא הוה מחייב פגם ולא נהנה אלא ודאי גם במידי דלאו בר אכילה בעי לחיובי פגם ולא נהנה ובלא שינוי רשות מהיקשא דעבודת כוכבים ואע"ג דגבי עבודת כוכבים איכא שינוי רשות מ"מ סד"א כיון דאיפגם קפיד קרא דייתי מחייב בין איכא שינוי רשות בין ליכא שינוי רשות וכדפ"ל דהק"ל למאי דפרי' דמזיק במידי דבר אכילה דמפטר מעבודת כוכבים הוא דליף וי"ל דוודאי לחיובא גלי בתר דגלי קרא דמידי דבר אכילה היינו בתרומה דמזיק פטור אז גלי לן למדרש ליפותא מעבודת כוכבים דוקא ממש דומיא דעבודת כוכבים מחייב במוציא מרשות הקדש דהיינו בשינוי רשות דהדיוט ולא נאמר עוד סברא זו דאפגמה קפיד קרא דוקא אבל ודאי אי לאו דגלי בתרומה דמזיק פטור גבי מידי דבר אכילה אז היה לנו פתחון פה לומר אותה סברא דאפגמה דוקא קפיד ולכך קאמר שפיר בברייתא יכול פגם ולא נהנה ולא חייב מליפותא מעבודת כוכבים קודם שיביא גז"ש דתרומה כך נראה למהר"פ ד"ל: [5] בתמיה ואמתניתין דכוס של זהב קאי: [6] משליכות אבל על ידי תשמיש אינו מתחסר לעולם וי"מ דהבא דכלתיה דנן של נון כלה כדפ"ל לעולם איכא פגימה ומתניתין דקתני ליכא פגימה לאלתר: [7] עומדת למכר ודמיה פחות מחמת פגימה:

תוס' הר"פ מנין המוציא מקדש לקדש. כגון קיני זבים וזבות פי' שלקח ממעות של הקדש שעתה יצאו מקדש לקדש: **ביון** שהביא מעל דברי רבי ר' יהודה אומר עד שיזרוק הדם. ונראה דבהכי פליגי דרבי סבר דכיון שהביא חטאתו ואשמו בעזרה יצא הבעל ידי חובתו ור' יהודה אומר עד שיזרוק הדם דאז יצא מכלל אחריות לאחר שנתכפרו הבעלים ובתוספתא שנויה בלשון אחר שר' יהודה עד שלא נהנה [לא] מעל ונראה לפי התוספתא דבהא פליגי דר' יהודה סבר דאין הנאה של בעה"ב אלא עד שיתכפר ולרבי כיון שהוציא מעל דקסבר כיון שהוציא נהנה בעה"ב אבל הבאה בעזרה אין מועיל כלום דאי כפרה בעי פשיטא דאינו מתכפר בר אכילה דומיא דעבודת כוכבים פשיטא בלא גז"ש דתרומה לפוטרה מעבודת כוכבים מדבעינן שינוי רשות הא ליתא ע"כ דהא בעבודת כוכבים מחייב פגם בלא נהנה (מעבודת כוכבים) ואי בפגם בר אכילה דוקא קאי מהיכי תיתי למילף חייבא בפגם ולא נהנה ובלא שינוי רשות במידי דבר אכילה מעבודת כוכבים כיון דמידי דלאו בר אכילה דהוה דומיא לא הוה מחייב פגם ולא נהנה אלא ודאי גם במידי דלאו בר אכילה בעי לחיובי פגם ולא נהנה ובלא שינוי רשות מהיקשא דעבודת כוכבים ואע"ג דגבי עבודת כוכבים איכא שינוי רשות מ"מ סד"א כיון דאיפגם קפיד קרא דייתי מחייב בין איכא שינוי רשות בין ליכא שינוי רשות וכדפ"ל דהק"ל למאי דפרי' דמזיק במידי דבר אכילה דמפטר מעבודת כוכבים הוא דליף וי"ל דוודאי לחיובא גלי בתר דגלי קרא דמידי דבר אכילה היינו בתרומה דמזיק פטור אז גלי לן למדרש ליפותא מעבודת כוכבים דוקא ממש דומיא דעבודת כוכבים מחייב במוציא מרשות הקדש דהיינו בשינוי רשות דהדיוט ולא נאמר עוד סברא זו דאפגמה קפיד קרא דוקא אבל ודאי אי לאו דגלי בתרומה דמזיק פטור גבי מידי דבר אכילה אז היה לנו פתחון פה לומר אותה סברא דאפגמה דוקא קפיד ולכך קאמר שפיר בברייתא יכול פגם ולא נהנה ולא חייב מליפותא מעבודת כוכבים קודם שיביא גז"ש דתרומה כך נראה למהר"פ ד"ל: [5] בתמיה ואמתניתין דכוס של זהב קאי: [6] משליכות אבל על ידי תשמיש אינו מתחסר לעולם וי"מ דהבא דכלתיה דנן של נון כלה כדפ"ל לעולם איכא פגימה ומתניתין דקתני ליכא פגימה לאלתר: [7] עומדת למכר ודמיה פחות מחמת פגימה:

מתני'

עד שיצא מן הקדש לחול מן הקדש לקדש כגון לקח קיני זבים וקיני זבות וקיני יולדות ושקל שקלו והביא חטאתו ואשמו [6] מן ההקדש כיון שהוציא מעל דברי ר"ש דקסבר דמעל דמיחייב חטאת אז אשם לעולם הוא חייב בחטאתיו [7] עד שיביאנו לעזרה וכיון שהביאו נפטר מחטאתיו אף אי נמי דמוציא מקדש לקדש כיון שהביאו לעזרה [8] יצא ידי חובתו ידי אחריות מעל: [9] אחריות חובתו מעל דכיון דלית בו ידי חובתו כמו שהוציאו לחולין דמי. ומנין דמעל לר"ש כדאית ליה ולר' יהודה כדאית ליה מה הוא מ"ד דמעיל מעל ריבה: **איכול מאי.** כלומר מה הוא ס"ד למעט נשיא אז משום ממעילה פשיטא דכולן חייבין דנפש כתיב [10] ונפש משמע בין יחיד בין נשיא ומשום: **מהו דתימא אמר רחמנא.** גבי שמן המשחה ואשר יתן ממנו על זר והאי משום לאו זר הוא דהא אימשח בגוויה סד"א דלא הוי אימשח בגוויה קמ"ל [11] דנפש דמשמע נמי הוי בכלל מעילה: **אקשיה רחמנא.** כלומר אמרינן לעיל דאקשיה רחמנא למעילה לסוטה ולעבודת כוכבים כדאמרינן לעיל [12] והיכי [13] דמי אקשיה לסוטה דכי היכי דסוטה אע"ג דלא פגמה מעל דסוטה פגומה ועומדת היא לחיבה נהנתה אלא בבעולה כדכתיב [14] מבלעדי איש ובאמרינן לעיל [15] שקדמה בעילת הבעל לבועל והיינו בעולה ואפ"ה כתיב [16] ומעלה בו מעל: **גבי הקדש נמי אם נפגם טבעת בידה.** אע"ג דלא פגמתו מעלה: **אקשיה רחמנא לעבודת כוכבים דעד דאית בה שינוי.** שמשנה עצמו משכיחה לעבודת כוכבים גבי הקדש נמי עד דביקע בקרדום עני מולין דשינה ממלאכת קדש למלאכת חול לא מעל עד דביקע דמגמה: **אקשיה רחמנא לתרומה.** כדלמרינן לעיל [1] ליף חטא חטא מתרומה להכי מה תרומה פרט למזיק אשם שפך אוכלין או משקין של תרומה ולא נהנה מהן שאינו חייב אף גבי הקדש נמי כל מידי דבר אכילה כי מזיק ליה ששפכו ולא נהנה ממנו פטור ממעילה. ואמר לן רבי דהוא הדין נמי אף במידי דלאו בר אכילה הוא כי מזיק ליה פטור דאין חיוב מעילה עד שיהנה אלא משום דכתיב בתרומה [2] דבתרומה ליכא אלא חיוב אכילה אמר נמי גבי הקדש כל דבר אכילה: **ודהבא לאו בר איפגומי הוא.** דקתני מתני' [יח.] כיון שנהנה מעל ולא קתני ביה על שיפגום אלמא דלאו בר [3] פגימה הוא. וא"כ דלא מיפגם: **דהבא דכלתיה דנון להיכא אזל.** נון אדם עשיר היה ונתן זהב הרבה ותכשיטין לכלתו וכשנתן לה [3] שקלו ולאחר זמן שקלו ונמצא חסר ממשקלו אלמא זהב נמי עשוי ליפגם: **אמר ליה.** רב זביד מהא ליכא למשמע מינה דדלמא [4] ודלי דחסר להיכא דרמיין כלתיך כלומר לפי שלא היו משמרות אותו זהב אלא משליכות אותו בכל מקום שמולאות אותו כדרך שעושות כלותיך שאינן משמרות תכשיטיהן כראוי חסר אבל זהב שמשתמר יפה אינו נחסר: **ועוד.** אם מ"ל דמתחסר הוא אפ"ה כיון שנהנה מעל דהכי דלא איכא נהנה ופגם לאלתר שאינו פוגם מיד בשעה שנהנה ממנו לעולם מי ליתא ביה פגימה דמי קאמינא דליתא ביה פגימה לעולם לאלתר קאמינא דליתא ביה פגימה אבל לאחר זמן הולך ומתחסר וכיון דלאלתר ליתא ביה פגימה מיירי מתמיתין היינו כום של זהב דכי היכי דכום של זהב לא קאי לאיפגומי ומשום הכי לא אזיל ביה בתר פגימה אלא שליח: אין לי אלא שינוי רשות במידי דבר אכילה מעבודת כוכבים כיון דמידי דלאו בר אכילה דהוה דומיא לא הוה מחייב פגם ולא נהנה ובלא שינוי רשות במידי דבר אכילה מעבודת כוכבים כיון דמידי דלאו בר אכילה דהוה דומיא לא הוה מחייב פגם ולא נהנה אלא ודאי גם במידי דלאו בר אכילה בעי לחיובי פגם ולא נהנה ובלא שינוי רשות מהיקשא דעבודת כוכבים ואע"ג דגבי עבודת כוכבים איכא שינוי רשות מ"מ סד"א כיון דאיפגם קפיד קרא דייתי מחייב בין איכא שינוי רשות בין ליכא שינוי רשות וכדפ"ל דהק"ל למאי דפרי' דמזיק במידי דבר אכילה דמפטר מעבודת כוכבים הוא דליף וי"ל דוודאי לחיובא גלי בתר דגלי קרא דמידי דבר אכילה היינו בתרומה דמזיק פטור אז גלי לן למדרש ליפותא מעבודת כוכבים דוקא ממש דומיא דעבודת כוכבים מחייב במוציא מרשות הקדש דהיינו בשינוי רשות דהדיוט ולא נאמר עוד סברא זו דאפגמה קפיד קרא דוקא אבל ודאי אי לאו דגלי בתרומה דמזיק פטור גבי מידי דבר אכילה אז היה לנו פתחון פה לומר אותה סברא דאפגמה דוקא קפיד ולכך קאמר שפיר בברייתא יכול פגם ולא נהנה ולא חייב מליפותא מעבודת כוכבים קודם שיביא גז"ש דתרומה כך נראה למהר"פ ד"ל: [5] בתמיה ואמתניתין דכוס של זהב קאי: [6] משליכות אבל על ידי תשמיש אינו מתחסר לעולם וי"מ דהבא דכלתיה דנן של נון כלה כדפ"ל לעולם איכא פגימה ומתניתין דקתני ליכא פגימה לאלתר: [7] עומדת למכר ודמיה פחות מחמת פגימה:

מתני'

אקשיה רחמנא לתרומה מידי דבר אכילה כי מזיק פטור וקשיא דבפ"ק דב"ק (דף ט:) במשנה תנן נכסים שאין בהן מעילה הא יש בהן מעילה לחייבו [33] קדשים או קדשי קדשים פטור וקאי אתרבויא אבות מזיקין דריש [34] דקתני בהו המעבדה לחייבו אדם המזיק ואפילו למ"ד מבעה [35] הכן [36] דלא פליגי בזה ופי' ר"י דתנא דנקט דכי יאכל [37] לדעתו לאשמעינן דכי נמי אכיל דרך היזק כגון אכילה גסה [38] פטור ויש להוסיף כגון שמן של תרומה דפטור כדאיתא פרק כילד מברכין [39] [ברכות דף לה: ועי' תוס' ב"מ נט: ד"ה פרט וכו'] : **ודהבא** לאו בר איפגומי הוא. בתמיה [40] אמתני' דכוס של זהב דקרי ליה דבר שאין בו פגם: **דהבא דכלתיה דנון היכן אזל.** מסקנא דקושיא הוא כלומר אי דבר שאין בו פגם הוא דהבא דכלתיה דנון פירוש זהב כלתו של אותו עשיר הנקרא נון היכן אזל ומהדר ליה דלמא האי דהבא היכי דרמיין כלתיך כלומר שמא עשתה מזהבה כמה שעשו כלות שלך דהיו משליכות [G] אותו בחלונות או במקום אחר שאינו נשמר והיה פוגם הרבה. דרמיין משליכות: **מכדי אי בבהמה תמימה היינו כום של זהב.** דרמיין משליכות: פירוש כיון שהיו תמימים דבר שאין בו פגם הוא דלפליגו כחשה אין נפסל בכך כלום שהרי מקריבים אותה ויוצא בה דלא שייך פגם אלא בדבר העומד לדמיו שאם בא למוכרו דמיו נפחתים אבל בדבר העומד ליקרב ואינו נפסל בכך ליקרב אין בה דבר שיש בו פגם ומשני בבעלת מום דהשתא עומדת לימכר [41] דדמיה פחותים:

יחוס הר"פ מנין המוציא מקדש לקדש. כגון קיני זבים וזבות פי' שלקח ממעות של הקדש שעתה יצאו מקדש לקדש: **ביון** שהביא מעל דברי רבי ר' יהודה אומר עד שיזרוק הדם. ונראה דבהכי פליגי דרבי סבר דכיון שהביא חטאתו ואשמו בעזרה יצא הבעל ידי חובתו ור' יהודה אומר עד שיזרוק הדם דאז יצא מכלל אחריות לאחר שנתכפרו הבעלים ובתוספתא שנויה בלשון אחר שר' יהודה עד שלא נהנה [לא] מעל ונראה לפי התוספתא דבהא פליגי דר' יהודה סבר דאין הנאה של בעה"ב אלא עד שיתכפר ולרבי כיון שהוציא מעל דקסבר כיון שהוציא נהנה בעה"ב אבל הבאה בעזרה אין מועיל כלום דאי כפרה בעי פשיטא דאינו מתכפר בר אכילה דומיא דעבודת כוכבים פשיטא בלא גז"ש דתרומה לפוטרה מעבודת כוכבים מדבעינן שינוי רשות הא ליתא ע"כ דהא בעבודת כוכבים מחייב פגם בלא נהנה (מעבודת כוכבים) ואי בפגם בר אכילה דוקא קאי מהיכי תיתי למילף חייבא בפגם ולא נהנה ובלא שינוי רשות במידי דבר אכילה מעבודת כוכבים כיון דמידי דלאו בר אכילה דהוה דומיא לא הוה מחייב פגם ולא נהנה אלא ודאי גם במידי דלאו בר אכילה בעי לחיובי פגם ולא נהנה ובלא שינוי רשות מהיקשא דעבודת כוכבים ואע"ג דגבי עבודת כוכבים איכא שינוי רשות מ"מ סד"א כיון דאיפגם קפיד קרא דייתי מחייב בין איכא שינוי רשות בין ליכא שינוי רשות וכדפ"ל דהק"ל למאי דפרי' דמזיק במידי דבר אכילה דמפטר מעבודת כוכבים הוא דליף וי"ל דוודאי לחיובא גלי בתר דגלי קרא דמידי דבר אכילה היינו בתרומה דמזיק פטור אז גלי לן למדרש ליפותא מעבודת כוכבים דוקא ממש דומיא דעבודת כוכבים מחייב במוציא מרשות הקדש דהיינו בשינוי רשות דהדיוט ולא נאמר עוד סברא זו דאפגמה קפיד קרא דוקא אבל ודאי אי לאו דגלי בתרומה דמזיק פטור גבי מידי דבר אכילה אז היה לנו פתחון פה לומר אותה סברא דאפגמה דוקא קפיד ולכך קאמר שפיר בברייתא יכול פגם ולא נהנה ולא חייב מליפותא מעבודת כוכבים קודם שיביא גז"ש דתרומה כך נראה למהר"פ ד"ל: [5] בתמיה ואמתניתין דכוס של זהב קאי: [6] משליכות אבל על ידי תשמיש אינו מתחסר לעולם וי"מ דהבא דכלתיה דנן של נון כלה כדפ"ל לעולם איכא פגימה ומתניתין דקתני ליכא פגימה לאלתר: [7] עומדת למכר ודמיה פחות מחמת פגימה:

---

[6] נראה דל"ל כמחד ולא לאחר שנה אחת. [7] ל"ל כלומר שעשה לדעת בעה"ב פרט לשלח שעשה מדעת עצמו שמעל השליח ולא הנעשה"ב. [8] נראה דל"ל מלאכת אוכל כיון זמן הנאה קרא פשיטא נפש כתיב כלומר אמאי בעי לומר דנפש משמעמ אחד יחיד ואחד נשיא דהי מינייהו מפקת: **והאי** לאו זר הוא דהא אימשח בגויה קמ"ל. דנשיא דנקט אגב משיח נקטיה: **אקשיה** לסוטה לעבודת כוכבים ולתרומה כדכל חד וחד מלמד דין חדש שאל היו למדין מחבירו: **אקשה** לסוטה בנהנה אע"פ שלא פגם אף הקדש נמי: **נתנה** קטלא כו'. פי' דבדבר שאין בו פגם מעל בהנאה בלא פגם דומיא דסוטה והא לא מצינו למילף מעבודת כוכבים ומתרומה מעבודת כוכבים דאיכא שינוי מרשות לרשות כגון נתנה בקטלא דליכא שינוי רשות נמי דאיכא שינוי רשות ונהי נמי דאיכא מרשות לרשות הוא דאיכא שינוי רשות הוא דאיכא דגבי עבודת כוכבים שינה גופו העובדה לבוראה שהוא אין יוקרים יתברך שמו והלך ונשתעבד לעבודת כוכבים שאין בה תועלת הלכך ליף מסוטה דשם אין שינוי כי אם מהנאת עבירה ולא מגוף האשה שהרי אינה מנחת אם בעלה כדפ"ל ומתרומה נמי לא מצי ליף הנאה דטבעת וקטלא דליכא פגם עם הנהנה (לאפוקי טבעת וקטלא דליכא פגם כלל) בהנחתו בצואר או באצבעו וכן בכוס של זהב בשתייתו ואע"ג דתרומה נמי הרי דבר שיש בו פגם מ"מ אי לאו מעילה דגבי סוטה לאו היינו יודעים מעילה דרך הנאה דבר דרך הנאה מתרומה א"נ דגם עם הנאה אפילו בדבר שאין בו פגם דמהיכי תיתי לחלק בין הנאה אפילו בדבר שאין בו פגם אבל השתא דכתיבא הנאה בה פגם (וכ"ת) [וכתיבא] (תרומה נמי) [נמי תרומה] שיש בה פגם אז אמרינן אהני (נמי) תרומה ואהני (נמי) סוטה למילף מכל חד וחד בדדמי ליה דבר שאין בו פגם מסוטה ודבר שיש בו פגם מתרומה: **אקשיה** רחמנא לעבודת כוכבים דאיכא שינוי גבי הקדש נמי עד דאיכא שינוי: **דביקע** בקרדום. לכאורה משמע דהיינו ביקוע דמתני' דקתני לא מעל עד דביקע בקרדום ויפגום ולא חש לפרש ויפגום משום דתנן ליה מיהו לא נהירא דאין זה שינוי דומיא דעבודת כוכבים דהא בגזבר איירי לה כדפ"ל לכך נראה לחשר מקוצי דקורדום שהוכיר מייריי בגזבר המשאיל קורדום של הקדש לחבירו דהיינו שינוי רשות ואע"ת למה לי בקע מיד שמשך השואל שזה בה והוי שינוי רשות ל"ל דאתיא כרב הונא דאמר גבי הדיוט בקע בו קנאו ולא מצי משאיל הדר ביה הלכך גם כי משך שואל